

4. KÖR FÄRRE MIL MED BIL OCH LÅNGSAMMARE

Bilar drar 20 % mer bränsle i 110 än i 90 och du sparar, på sträckor under 10 mil, bara några få minuter. Fyrhjulsdraft drar 10 % mer, och SUV:ar drar 20 % mer än en vanlig bil med samma utrymme. Skaffa inte fyrhjulsdraft om du sällan behöver det! Samåkning spar pengar och utsläpp!

BYT TILL EN ELBIL OM DU KAN! En elbil i Sverige sparar, inklusive utsläpp av tillverkningen, jämfört med en fossildriven bil, 60–70 % av koldioxidutsläppen!

KAN DIN BIL GÅ PÅ ETANOL SÅ TANKA DET! Koldioxidutsläppen minskas med cirka 65 %!

Källa: Trafikverket

CYKLA TILL JOBBET I STÄLLET FÖR ATT TA BILEN. De flesta bilresor är under 5 km och kallstart ger stora utsläpp den första milen. Du som cyklar blir friskare och sparar ungefär 20 kr per resa.

5. ANVÄND DINA PRYLAR LÄNGRE & KÖP OM MÖJLIGT BEGAGNAT!

Mobiler, datorer och annan elektronik ger stora utsläpp vid tillverkningen bl. a. pga. krav på speciella metaller i elektronik och batterier. Prylar idag är alltför billiga då de tillverkas i länder med usla förhållanden för både arbetare och miljö.

Genom att motstå frestelsen att köpa nya saker bara för att de är billiga kan du göra en stor insats för miljön!

6. TÄNK PÅ EFFEKTERNA PÅ MILJÖ OCH KLIMAT AV HELA DIN LIVSFÖRING

Behöver jag detta? Hur tillverkas det? Vilka utsläpp sker vid tillverkning och användning? Finns klimatsmarta miljövänligare alternativ? Kan jag laga det jag har? Köpa begagnat, hyra eller dela med vänner?

Källa: Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen
Örnsköldsvik

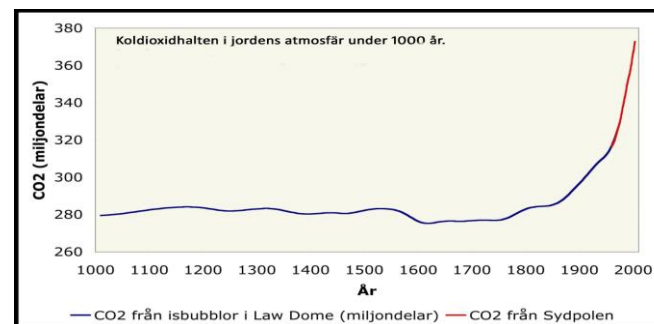
Sid4

Klimatkrisen är snart här!

Vi måste från 2020 minska våra koldioxidutsläpp med minst 8 % per år

Staffan Laestadius, professor emeritus på KTH höll den 20/2, 2020 i Ö-vik föreläsningen "Vägen till ett postfossilt samhälle". Han visade att klimatkrisen redan är här, och att vi från och med nu måste minska våra CO₂-utsläpp. Men det finns ändå hopp för våra barn och barnbarn om vi alla hjälps åt och gör vad vi kan för att förhindra en klimatkatastrof!

Koldioxidhalten i atmosfären var stabil fram till för 200 år sedan, då den på grund av industrialismen med storskalig förbränning av stenkol började öka.

Den verkligt snabba ökningen har skett efter 1950, för efter detta år har mänsklighetens koldioxidutsläpp fördubblats vart 25:e år. Detta betyder att 75 % av mänsklighetens alla koldioxidutsläpp har gjorts de senaste 50 åren!

Vi vuxna som lever idag har genom vår fossilbränslebaserade konsumtion av resor, kläder, prylar mm. orsakat klimatkrisen!

Räknat per invånare tillhör Sverige de 15 värsta utsläpparländerna. Nära hälften av de utsläpp vi orsakar sker utomlands vid tillverkning och transport av varor vi importerar. Om vi fortsätter på samma sätt blir inom 30-50 år vintrarna i Ö-vik 6-8 grader varmare och översvämningar skogsbränder och extremväder blir en del av vår vardag.

Källa: IPCC, SMHI, Naturvårdsverket

Vad kan vi lära av corona-pandemin ?

Växthusgasutsläppen liksom övriga luftföroreningar har minskat drastiskt då aktiviteter baserat på fossilenergi kraftigt minskat, precis de effekter som vi vill uppnå för klimatet. Men det har skett på bekostnad av problem med ekonomi och arbetslöshet. Många har insett att vi måste hitta ett uthålligt sätt att göra en omställning för att leva med mindre resurser och god livskvalitet.

Sid1

Vi svenskar har goda förutsättningar att minska våra utsläpp!

Vi i Sverige har genom vattenkraft, skogar, stora arealer på land och hav för vindkraftsparker stora möjligheter att genomföra en snabb omställning till nollutsläpp. Vår omställning kan då inspirera andra länder att följa efter. Om vi med våra goda förutsättningar inte bryr oss om att rädda klimatet, hur kan vi då tro att de länder som har en mycket tyngre väg att gå skall börja färderna mot klimatneutralitet före oss?

Vi måste minska våra koldioxidutsläpp med minst 8 % per år från och med i år 2020. Det betyder att före år 2030 skall vi ha halverat fossilbil åkande, halverat flyget, halverat nötköttkonsumtionen, mångdubblat grön energi och övergått till att bygga de flesta hus, även då flerbostadshus, i trä.

Riksdagens beslutade klimatmål: nollutsläpp år 2045.

**Om vi minskar 8 % per år från 2020
blir utsläppen år 2045 < 1 ton per invånare**

**En medelsvensk orsakade
år 2011 utsläpp av 10,52 ton och år 2017 utsläpp av 8,87 ton CO₂ekv
En minskning med nästan 3 % per år. (Källa: Naturvårdsverket)**

Detta utan att vi ansträngt oss. Läget är alltså inte hopplöst!

Fridays for Future är en global rörelse startad 2018 av Greta Thunberg.

Naturskyddsföreningen som bildades för över 100 år sedan är Sveriges största miljöorganisation med över 230 000 medlemmar.

Sid3

Sex smarta tips för att enkelt och påtagligt minska dina utsläpp.

1. ANVÄND DINA KLÄDER 1 ÅR TILL!

Klädindustrin släpper ut mera växthusgaser än flyget och sjöfarten tillsammans. Svenskars klädkonsumtion har ökat med nära 50 % sedan år 2000. Vi köper varje år 14 kg kläder och slänger 8 kg i soporna! Nu använder vi kläder i snitt 2,5 år. Använder vi dem 1 år till ger det 30 % mindre utsläpp. Köp bara kläder du på allvar gillar och vill använda länge! **Du kan göra en stor insats för klimatet genom att använda dina kläder längre och sedan lämna dem till klädinsamlingar.** Källa: Naturskyddsföreningen

2. ÄT MINDRE NÖTKÖTT OCH ALDRIG BRASILIANSKT KÖTT!

Köttproduktion står för 15% av växthusgasutsläppen i världen. Köttätandet i Sverige har ökat med 45 % sedan 1990 och hälften importeras. Kött från Brasilien ger mer än dubbla koldioxidutsläpp jämfört med svenskt kött.

Genom att äta mindre nötkött och bara svenskt, helst ekologiskt naturbeteskött gör du en stor insats för klimatet, det öppna landskapet och den biologisk mångfalden. Äter du i högre grad vegetariskt gynnar det klimatet och din egen hälsa. Källa: Livsmedelsverket

3. RES INTE MED FLYG UTAN UPPLEV SVERIGE OCH EUROPA MED TÅG

Svenskarnas utrikesflygande, där 84 % är semesterresor, ger lika stora utsläpp som våra 5 miljoner personbilar! Flyg drar mycket bränsle och klimatpåverkan fördubblas genom s.k. höghöjds effekter. Denna effekt finns kvar även om planet skulle drivas av biobränsle.

En person Arlanda - Bangkok ToR = utsläpp av 4578 kg CO₂ekv = 3070 mils körning med en dieselbil (0,5 l/mil).

En person Örnköldsvik- Arlanda ToR = utsläpp av 260 kg CO₂ekv = 175 mils körning med en dieselbil (0,5 l/mil)

Källa: ETC-Klimatkompensation

Klimatkompensation är ingen lösning! Utsläppen sker när du flyger.

Träden eller solcellerna behöver 15-30 år för att kompensera dina flygutsläpp och då är det för sent!

Tåget som har den lägsta belastningen på klimatet ger ca 200 ggr lägre utsläpp än inrikesflyget . Källa:Trafikverket

sid2